

Slavernij is onverenigbaar met de menselijke waardigheid

Verklaring van de Nederlandse bisschoppen bij gelegenheid van de herdenking van de afschaffing van de slavernij

---

Dit jaar herdenken we dat honderdvijftig jaar geleden de slavernij door Nederland helemaal werd afgeschaft. De herdenking duurt een jaar en begint op 1 juli.

Ook katholieken hebben medemensen tot slaaf gemaakt, namen deel aan de slavenhandel of waren zelf tot slaaf gemaakt. Dat staat haaks op de christelijke boodschap. Mensen zijn broeders en zusters omdat ze allen geschapen zijn naar Gods beeld en gelijkenis. Daarom zijn alle mensen gelijk in waardigheid.

Slavernij bracht onvoorstelbaar leed. Wij luisteren ook naar de weinige andere stemmen uit die tijd, stemmen van protest en hoop, zoals die van pater Petrus Donders in Suriname die afwijzend sprak over slavernij, en van gelovigen die slaven kochten om ze vrij te laten.

We willen het slavernijverleden onder ogen zien. En we realiseren ons dat de voorsprong in economische ontwikkeling in het deel van de wereld waarin wij leven mede mogelijk werd door slavernij en kolonialisme. Als beperkte mensen bouwen wij voort op beperkte structuren. Wij zijn ons ervan bewust dat mensen die nu leven kunnen lijden onder deze zondige structuren uit het verleden.

Ook nu is er slavernij daar waar sprake is van politieke en economische onderdrukking. Het Tweede Vaticaans concilie sprak zich daar fel tegen uit (*Gaudium et spes*, 1965, nr. 29, vgl. 27). Slavernij heeft nieuwe vormen aangenomen waaronder uitbuiting, kinderarbeid, dwangarbeid, prostitutie en gedwongen huwelijken. Het aantal mensen dat nu slachtoffer is van deze 'moderne' slavernij bedraagt wereldwijd bijna vijftig miljoen volgens onderzoeken van internationale organisaties voor arbeid en migratie. De slachtoffers komen uit alle lagen van de bevolking, maar de meesten bevinden zich onder de armsten en meest kwetsbaren van onze broeders en zusters.

We zien het verleden van de slavernij onder ogen, het onrecht, de ontmenselijking. De veroordeling van elke vorm van slavernij is het erkennen van de waardigheid van iedere mens. We benadrukken en blijven uitdragen dat structuren van moderne slavernij, die deze waardigheid ontkennen, niet stroken met de boodschap van het evangelie van Christus.

We herdenken het slavernijverleden om samen een toekomst van gerechtigheid, verzoening en vrede op te bouwen.

*De Rooms-Katholieke bisschoppen van Nederland
Utrecht, 1 juli 2023*